

Bruksela, 27 lutego 2026 r.
(OR. en)

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2026/0059 (COD)

6849/26
ADD 3

COPEN 65
DROIPEN 40
COARM 28
ENFOPOL 74
JAI 261
CODEC 343

PISMO PRZEWODNIE

Od: Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)

Data otrzymania: 27 lutego 2026 r.

Do: Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej

Nr dok. Kom.: SWD(2026) 103 final

Dotyczy: DOKUMENT ROBOCZY SŁUŻB KOMISJI
STRESZCZENIE SPRAWOZDANIA Z OCENY SKUTKÓW
[...]
Towarzyszący dokumentowi:
wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady
w sprawie zwalczania nielegalnego handlu bronią palną i innych
przestępstw związanych z bronią palną oraz zmiany dyrektywy
Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1260

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument SWD(2026) 103 final.

Zał.: SWD(2026) 103 final

Bruksela, dnia 26.2.2026 r.
SWD(2026) 103 final

DOKUMENT ROBOCZY SŁUŻB KOMISJI
STRESZCZENIE SPRAWOZDANIA Z OCENY SKUTKÓW

[...]

Towarzyszący dokumentowi:

wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady
w sprawie zwalczania nielegalnego handlu bronią palną i innych przestępstw
związanych z bronią palną oraz zmiany dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady
(UE) 2024/1260

{COM(2026) 102 final} - {SEC(2026) 102 final} - {SWD(2026) 102 final}

Streszczenie oceny skutków
Ocena skutków wniosku dotyczącego dyrektywy w sprawie zwalczania nielegalnego handlu bronią palną i innych przestępstw związanych z bronią palną
A. Zasadność działań
Dlaczego należy podjąć działania? Na czym polega problem?
<p>Nadrzędnym wyzwaniem w UE jest to, że przemoc związana z bronią palną zagraża bezpieczeństwu obywateli. Liczba przestępstw związanych z bronią palną lub przypadków, w których broń palną użyto do popełnienia przestępstwa, pozostaje wysoka i w wielu miejscach w UE rośnie. Wyzwanie to jest bezpośrednio związane z dużą dostępnością nielegalnej broni palnej na terytorium UE, chociaż brak zharmonizowanych danych nie pozwala na dokładne określenie skali tego zjawiska. Oczekuje się, że wysoka dostępność nielegalnej broni palnej wzrośnie po zakończeniu lub ustabilizowaniu się konfliktu w Ukrainie.</p> <p>Ramy prawa karnego dotyczące takich przestępstw są rozdrobnione na szczeblu UE. Państwa członkowskie stosują różne definicje przestępstw związanych z bronią palną i różne kary. Te rozbieżności regulacyjne między państwami członkowskimi utrudniają współpracę transgraniczną i negatywnie wpływają na prowadzenie postępowań przygotowawczych w sprawach dotyczących przestępstw związanych z bronią palną oraz ich ściganie. Ponadto poziomy kar nie są wystarczająco skuteczne i odstrasżające we wszystkich państwach członkowskich. Problemy te będą się pogłębiać ze względu na nowe technologie, takie jak drukowanie przestrzenne, zwiększające dostępność broni palnej wytwarzanej prywatnie.</p>
Jaki jest cel inicjatywy?
<p>Ogólnym celem inicjatywy jest poprawa ochrony obywateli w Unii przed zagrożeniem, jakie stanowi nielegalna broń palna. Należy skupić się na podniesieniu poziomu bezpieczeństwa naszych obywateli i ograniczeniu przestępstw związanych z bronią palną.</p> <p>Aby osiągnąć ten ogólny cel, w ramach inicjatywy określono cztery cele szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ułatwienie prowadzenia postępowań przygotowawczych w sprawach dotyczących przestępstw związanych z bronią palną oraz ich ścigania; • zapewnienie nieulegającego dezaktualizacji egzekwowania przepisów dotyczących przestępstw związanych z bronią palną; • zapewnienie skutecznych, odstrasżających i proporcjonalnych rodzajów i poziomów kar za przestępstwa związane z bronią palną; • poprawa współpracy organów ścigania i współpracy sądowej oraz zharmonizowane gromadzenie danych na temat przestępstw związanych z bronią palną.
Na czym polega wartość dodana podjęcia działań na poziomie UE?
<p>Działania podejmowane na poziomie Unii zapewnią wyraźną wartość dodaną w zakresie zwalczania przestępstw związanych z bronią palną, które zazwyczaj mają wymiar transgraniczny, w porównaniu z tym, co państwa członkowskie mogą osiągnąć samodzielnie. Dzięki harmonizacji definicji prawnych, zbliżeniu poziomów kar oraz zapewnieniu narzędzi i obowiązków w zakresie współpracy transgranicznej między państwami członkowskimi działania na poziomie Unii przyczynią się do stworzenia bardziej zharmonizowanych ram zapewniających minimalny stopień zharmonizowanej ochrony przed przestępstwami związanymi z bronią palną. Ułatwi to współpracę transgraniczną oraz usprawni prowadzenie postępowań przygotowawczych i ściganie przestępstw. Ponadto zapewni to nieulegające</p>

dezaktualizacji egzekwowanie przepisów dzięki uwzględnieniu nowych technologii.

Działania na poziomie Unii będą również korzystne dla innych celów polityki UE, ponieważ przestępstwa związane z bronią palną są często związane z innymi rodzajami przestępstw, takimi jak pranie pieniędzy, terroryzm, nielegalny obrót środkami odurzającymi, przestępstwa z użyciem przemocy, podrabianie lub inne formy przestępczości zorganizowanej, w odniesieniu do których UE przyjęła w ostatnich latach szereg przepisów. Skuteczniejsze przepisy przyczyniłyby się do opracowania skutecznych strategii egzekwowania prawa karnego oraz poprawiłyby ogólne bezpieczeństwo obywateli Unii Europejskiej.

B. Rozwiązania

Jakie warianty legislacyjne i nielegislacyjne rozważono? Czy wskazano preferowany wariant? Jak uzasadniono ten wybór lub jego brak?

W ocenie skutków rozważono cztery warianty strategiczne:

- **opcja 1** obejmuje **zestaw środków nieustawodawczych** mających na celu doprecyzowanie istniejących ram prawnych i egzekwowanie stosowania przepisów przez państwa członkowskie. Środki te mają również na celu wspieranie współpracy transgranicznej między państwami członkowskimi oraz z agencjami UE. Koncentrują się one na zaleceniach dotyczących położenia większego nacisku na nowe technologie, takie jak drukowanie przestrzenne, oraz wdrożenia minimalnego zbioru danych dotyczących zajęcia broni palnej w państwach członkowskich;
- w **opcji 2** przewidziano **działania legislacyjne** mające na celu harmonizację kryminalizacji **najpoważniejszych przestępstw związanych z bronią palną** (nielegalny handel, nielegalne wytwarzanie, nielegalna modyfikacja oznakowania i nielegalne posiadanie broni palnej) przez harmonizację definicji i ustanowienie minimalnych poziomów maksymalnego wymiaru kary. Celem przepisów jest usprawnienie postępowań przygotowawczych, ścigania i skazywania za przestępstwa związane z bronią palną. Zharmonizowane ramy ułatwią współpracę transgraniczną. W opcji tej przewidziano również nacisk na nowe technologie, aby umożliwić organom ścigania proaktywne przeciwdziałanie zagrożeniu, a nie tylko reagowanie na nie. Ponadto działanie ustawodawcze obejmuje wymogi dotyczące ustanowienia zharmonizowanego minimalnego zbioru danych dotyczących zajęcia broni palnej i przesyłania takich danych do Europejskiego Centrum ds. Broni Palnej. W ramach tego działania przewidziano również zobowiązanie państw członkowskich do gromadzenia i przekazywania Komisji danych dotyczących nielegalnego handlu bronią palną pięć lat po wdrożeniu dyrektywy w ramach oceny. Ponadto działanie ustawodawcze obejmuje specjalny środek dotyczący wymogu ustanowienia przez państwa członkowskie krajowego punktu kontaktowego ds. broni palnej w celu dalszej poprawy współpracy transgranicznej;
- w **opcji 3** przewidziano **połączenie działań ustawodawczych i środków nieustawodawczych**. Zasadniczo byłoby to powielenie wszystkich działań ustawodawczych opisanych w opcji 2 wraz z dodatkowym doprecyzowaniem, w jaki sposób szersze przestępstwa związane z bronią palną wpisują się w katalog najpoważniejszych przestępstw. Ponadto działania ustawodawcze zostałyby rozszerzone o środki nieustawodawcze mające na celu wsparcie realizacji działań ustawodawczych. Nacisk położony zostanie na wymianę zdobytych doświadczeń związanych z nowymi technologiami oraz ułatwienie wspólnego testowania projektów związanych z tymi nowymi technologiami. Ułatwiłoby to również współpracę między organami sądowymi przez utworzenie grupy dyskusyjnej mającej na celu wymianę informacji;

- **opcja 4** opiera się na środkach opisanych w opcji 3 i rozszerza ich zakres. **Działania ustawodawcze** obejmują nie tylko najpoważniejsze przestępstwa związane z bronią palną, lecz również inne **przestępstwa związane z bronią palną**, takie jak nielegalne przywracanie cech użytkowych broni palnej uprzednio ich pozbawionej, nielegalne pośrednictwo, naruszenia embarga na broń oraz uchybienia w kontekście prowadzenia rejestrów i udzielania koncesji. W opcji tej przewidziano również zobowiązanie państw członkowskich do gromadzenia i przekazywania Komisji co pięć lat danych dotyczących nielegalnego handlu bronią palną.

Preferowanym wariantem jest **opcja 3**, ponieważ odnosi się ona do wszystkich zidentyfikowanych problemów i celów w sposób proporcjonalny i skuteczny. Opcji 1 samej w sobie nie uznaje się za wystarczająco skuteczną, ponieważ środki nieustawodawcze nie zapewnią wystarczającego impulsu do wprowadzenia znaczących zmian. Opcja 2 odnosiłaby się do wszystkich problemów i celów, jednak uznaje się ją za mniej skuteczną ze względu na brak dodatkowego wsparcia w zakresie jej wdrożenia. Opcję 4 postrzega się jako skuteczną w osiąganiu wyznaczonych celów, ale jej wdrożenie stanowi nieproporcjonalne obciążenie dla państw członkowskich.

Jak kształtuje się poparcie dla poszczególnych wariantów?

Zainteresowane strony miały różne poglądy na temat wariantów strategicznych, przy czym niektóre z nich priorytetowo traktowały ścieżkę nieustawodawczą, wskazując, że zwalczanie przestępstw związanych z bronią palną powinno pozostać obowiązkiem krajowym, podczas gdy inne poparły inicjatywę ustawodawczą skoncentrowaną na szerokim zestawie przestępstw związanych z bronią palną. W tym względzie wydaje się, że preferowanym wariantem jest wariant, w przypadku którego istnieje największe prawdopodobieństwo pogodzenia poszczególnych stanowisk.

Ogólna tendencja panująca w trakcie konsultacji publicznych sugeruje, że państwa członkowskie popierają inicjatywę ustawodawczą mającą na celu harmonizację różnych definicji, w tym kryminalizację nielegalnego tworzenia, posiadania i rozpowszechniania materiałów stanowiących własność niezbędnych do drukowania przestrzennego (projektów). Ogólnie rzecz biorąc, okazało się, że spośród wszystkich zainteresowanych stron to organy publiczne w największym stopniu poparły inicjatywę ustawodawczą. Wiele państw członkowskich zaproponowało podejście polegające na łączeniu wariantów, zwłaszcza w odniesieniu do harmonizacji rodzajów i poziomów kar.

Największy sprzeciw wobec inicjatywy wyraziła część obywateli UE i państw trzecich, jednak z analizy odpowiedzi wynika, że wielu z nich mogło nie zrozumieć w pełni celów inicjatywy: wielu obywateli skrytykowało tę inicjatywę, twierdząc, że UE nie powinna koncentrować się na obywatelach i legalnych właścicielach przestrzegających prawa, a raczej na wzmacnianiu reakcji organów ścigania i zwalczaniu działalności na nielegalnym rynku. Oba te działania wchodzą w zakres celów inicjatywy.

C. Skutki wdrożenia preferowanego wariantu

Jakie korzyści przyniesie wdrożenie preferowanego wariantu lub – jeśli go nie wskazano – głównych wariantów?

Preferowany wariant strategiczny wyeliminowałby rozbieżności między ramami prawa karnego państw członkowskich przez harmonizację na szczeblu Unii definicji poszczególnych przestępstw związanych z bronią palną oraz obowiązujących minimalnych poziomów maksymalnego wymiaru kary. Uniemożliwiłoby to sprawcom wykorzystywanie luk prawnych i luk w ich działalności. Harmonizacja ram prawa karnego poprawiłaby współpracę transgraniczną między państwami członkowskimi i ułatwiłaby organom krajowym

prorowadzenie postępowań przygotowawczych w sprawach dotyczących odnośnych przestępstw oraz ich ściganie.

W ramach preferowanego wariantu strategicznego ustanowiono by również minimalne zbiory danych i wymianę danych dotyczących zajęcia broni palnej z Europejskim Centrum ds. Broni Palnej w Europolu, co poprawiłoby dostępność i jakość danych, a tym samym poprawiłoby analizę zagrożeń i postępowań przygotowawczych, co ułatwi współpracę transgraniczną, i ukierunkowałoby przyszłe działania polityczne. Preferowany wariant strategiczny stanowiłby kontynuację działań na rzecz rozwiązania problemu rosnącego zagrożenia związanego z bronią palną wytwarzaną prywatnie, której monitorowanie jest trudniejsze i którą można łatwo wyprodukować na podstawie instrukcji znalezionych w internecie.

Preferowany wariant strategiczny przyczyniłby się do zmniejszenia dużej ilości nielegalnej broni palnej w obrocie i bezpośredniej poprawy bezpieczeństwa obywateli Unii Europejskiej.

Jakie są koszty wdrożenia preferowanego wariantu lub – jeśli go nie wskazano – głównych wariantów?

Preferowany wariant strategiczny doprowadziłby do zwiększenia skuteczności postępowań przygotowawczych oraz rozszerzenia zakresu przestępstw związanych z bronią palną i jej istotnymi komponentami. Związane z tym koszty wiązałyby się z koniecznością zatrudnienia dodatkowego personelu w państwach członkowskich w celu zapewnienia potencjalnego wzrostu liczby postępowań przygotowawczych w sprawach dotyczących przestępstw związanych z bronią palną i ich ścigania. Szacuje się, że koszty te wyniosą łącznie 4 069 175 EUR rocznie dla wszystkich państw członkowskich przez co najmniej pierwsze pięć lat.

Oczekuje się, że koszty administracyjne służb kryminalistycznych państw członkowskich wzrosną w stosunku do ilości zajętej broni palnej. Koszty te oszacowano na 574 564 EUR rocznie w przypadku kosztów administracyjnych związanych z raportami balistycznymi we wszystkich 27 państwach członkowskich oraz na dodatkowe 332 107 EUR rocznie w przypadku raportów balistycznych dotyczących projektów cyfrowych.

Ponadto koszty administracyjne pełnego utworzenia i rozwoju krajowych punktów kontaktowych ds. broni palnej we wszystkich 27 państwach członkowskich szacuje się na 12 070 917 EUR, a koszty harmonizacji danych dotyczących broni palnej w krajowych bazach danych na 10 800 000 EUR we wszystkich 27 państwach członkowskich.

Harmonizacja unijnych ram prawnych dotyczących przestępstw związanych z bronią palną przyczyni się do zmniejszenia kosztów ekonomicznych przemocy z użyciem broni palnej w Unii Europejskiej. Chociaż nie przeprowadzono rozstrzygających badań nad ekonomicznymi kosztami przemocy związanej z bronią palną w UE, w analizie łączącej badania przeprowadzone w ramach finansowanego przez UE projektu INSIGHT oraz badania dotyczące kosztów jednego konkretnego przypadku strzelaniny w Szwecji szacuje się, że koszty strzelanin poniesione przez szwedzkie społeczeństwo w pierwszej połowie 2024 r. wyniosły około 120–140 mln EUR. Liczba ta jest czysto teoretyczna, ponieważ opiera się na hipotezie, że koszt tej jednej konkretnej strzelaniny można ekstrapolować i zastosować do wszystkich strzelanin, które miały miejsce w Szwecji w pierwszej połowie 2024 r. Pokazuje to jednak, że koszty przemocy związanej z bronią palną, choć trudne do oszacowania, nie są nieznaczące.

Jakie będą skutki dla przedsiębiorstw, MŚP i mikroprzedsiębiorstw?

Preferowany wariant strategiczny nie miałby żadnego negatywnego wpływu na legalny rynek.

Przyniosłby korzyści przedsiębiorstwom, zwłaszcza MŚP, chroniąc je przed nieuczciwą konkurencją wynikającą z nielegalnej działalności, która negatywnie wpływa na wizerunek całego sektora i prowadzi do utraty zysków.

Kryminalizacja nielegalnego wytwarzania, posiadania i rozpowszechniania projektów cyfrowych oraz ich wersji w formie papierowej do celów wytwarzania broni palnej lub jej istotnych komponentów pomogłaby legalnym przedsiębiorstwom, chroniąc prawa własności intelektualnej do posiadanych modeli lub wprowadzanych innowacji.

Czy przewiduje się znaczące skutki dla budżetów i administracji krajowych?

Roczne koszty dodatkowego personelu w państwach członkowskich w związku z prowadzeniem postępowań przygotowawczych oraz ściganiem w sprawach dotyczących przestępstw związanych z bronią palną, a także dodatkowe koszty administracyjne służb kryminalistycznych oszacowano łącznie na około 135 000 000 EUR dla wszystkich państw członkowskich w ciągu pierwszych pięciu lat.

Jednorazowy koszt pełnego utworzenia i rozwoju krajowych punktów kontaktowych ds. broni palnej oraz harmonizacji danych dotyczących broni palnej w krajowych bazach danych we wszystkich 27 państwach członkowskich szacuje się na 22 870 917 EUR.

Preferowany wariant strategiczny obejmuje środki dotyczące ustanowienia zharmonizowanego minimalnego zbioru danych dotyczących zajęcia broni palnej. Niektóre państwa członkowskie musiałyby przeorganizować swoje bazy danych w celu wdrożenia zharmonizowanego zbioru danych.

Czy wystąpią inne znaczące skutki?

Inicjatywa ta przyczyni się również do zwalczania innych przestępstw, takich jak pranie pieniędzy, terroryzm, nielegalny obrót środkami odurzającymi, przestępstwa z użyciem przemocy, podrabianie lub inne formy przestępczości zorganizowanej, w odniesieniu do których UE przyjęła w ostatnich latach szereg przepisów. Ponieważ przestępstwa związane z bronią palną są często powiązane z tymi przestępstwami, skuteczniejsze przepisy przyczyniłyby się do opracowania skutecznych strategii egzekwowania prawa karnego oraz poprawiłyby ogólne bezpieczeństwo obywateli Unii Europejskiej.

Inicjatywa będzie miała szczególny wpływ na młodych obywateli, ponieważ nielegalna broń palna przyczynia się do niepokojącego zjawiska, jakim jest wciąganie młodych Europejczyków w działalność przestępczą oraz narażanie ich na przemoc z użyciem broni palnej.

D. Działania następcze

Kiedy polityka zostanie zmieniona?

Po 5 latach od transpozycji, z uwzględnieniem wymaganego okresu stosowania i gromadzenia danych.